PERŞEMBE
29
KASIM
1945

GÜN

HAFTALIK KÜLTÜR VE AKTÜALİTE GAZETESİ

YIL : 1
SAYI : 4
10
Kuruş

MİLLİ KALKINMA

Esat ADİL

"Gün,, siyasi bir gazete olmadığına göre, okuyucularım hiç şüphesiz siyasi bir partinin adı olan böyle bir tâbiri kullandığım için gaflet edip siyaset yapacağım zehabına düşmezler.

Ben burada, milli kalkınma tabirini şu maksatlarla kullanıyorum: fert ve kitle halindeki bütün gayretlerimizin güttüğü hedef "yarın,, ın "dün,, den ferdi veya müşterek hayatımız icin çok daha iyi, daha teminatlı olmasını sağlamaktır.

Her geçen günün Türk milletine, refahta, kültürde, sağlık ve adalette bir ilerleyiş, yükseliş ve kurtuluş hamlesi imkânını vermiş olmasiledir ki, milli kalkınma davasının adım adım başarılmakta olduğuna inanabiliriz.

İktisadi ve içtimai bünyesi demokratik olmayan milletlerde milli kalkınma yerine bir takım ferdi kalkınmalara rastlanır. Cemiyetin refah, kültür ve sağlık nimetleri üzerinde küçük zümrelerin, azlıklara menfaat ve istifade inhisarcılığı büyük halk kitlelerinin bu nimetlerden faydalanmasına imkân bırakmaz.

Şu halde, cemiyette müşahede edilen, kendini hissettirten hareketin tamamile bir zümre kalkınması olduğunu anlarız.

Her vesilede tekrarladığım ve okuyucularıma asla usanç vermediğine de emin olduğum hakikati, yani cemiyetin nimetlerinden bir tek vatandaşın dahi mahrum edilmemesi: refahın, kültürün sağlık ve adaletin tamamile halklaştı- [illegible] ve bunu kendi şahsi menfaatlerine aykırı bulanların yurt ve milletseverliğinden şüphe etmekle hic bir hataya düşmüş sayılmayız.

Türk cemiyetinde milli bir gelişme ve kalkınma vardır diyebilmek için ispat delillerimizi, sayısı on milyonları aşan asıl halk kitlelerinin maddi ve manevi hayat seviyeleri üzerinde tatbik etmeliyiz. Üniversiteler, mektepler, hastaneler, fabrikalar, bankalar, apartmanlar ve bütün maddî, manevî refah ve kültür vasıtaları karşısında arslan payının ne kadar küçük bir azlık ve kırıntıların ise ne kadar büyük bir çokluk tarafından paylaşıldığını bilmemezliğe gelmek, namusluca bir hareket değildir.

Hakiki milli kalkınma hareketi ancak tam bir demokrasi anlayışile mümkündür. Çünkü demokrasi, artık herkesin bildiği gibi, halkın halk tarafından ve halk için idare edilmesi demektir. İşte "halk tarafından,, ve "halk için,, prensiplerinin faaliyete getirilmesiledir ki, milli kalkınma, milletçe kalkınma hakikatına yol açar. Bir defa halk kendini yine kendi menfaatleri için idare etmeğe başladımı, toprak verimi artar, sanayi iştira kabiliyeti yüksek on milyonlarca müşteri tarafından desteklenir, milli servet gelişir ve azlığın inhisarından kurtulur. Kültür en ücra köşelere kadar yayılır. Ve her şey, her nimet, her imkân ve her vasıta yalnız halkın malı olur.

Millet ve yurtseverliği bizim gibi anlamış, doğruluğu münakaşa götürmez, namuslu bir vatandaşın "herşey halk için,, prensibine bağlanıp onun uğrunda elinden geleni geri koymamasına imkân varmıdır?

İşte bu sebeplerledir ki "milli kalkınma,, dan biz "milletçe kalkınma,, hareketini anlıyoruz ve bu mânaya gelmeyen bu gibi tâbirlere - ne kadar şatafatlı olursa olsun - itimat etmiyoruz.

Yarının idaresini ele alacak ve Türk milletinin mukadderatına bu güne kadar olageldiğinden çok başka türlü hükmedecek olan gençlik, son yüz yıllık tarihimizi iyiden iyiye etüd etmelidir.

Türkiyeyi gerileten her hadise ve sebep karşısında büyük bir «niçin» suâliyle duraklamalı ve bu suali lâzım geldiği şekilde cevaplandırmadıkça vazifesini tam yapmış saymamalıdır.

Milletçe kalkınma bayrağını sadece dalgalandırmış olmanın hiç bir şey ifade etmiyeceğini, bu bayrağın gölgesinde hakikaten ve her bakımdan kalkınmış olan millet saflarının ard arda sıralanmış olmasiyle davanın başarılmış sayılabileceğini unutmamalıdır.

İlim ve Hürriyet

Kemal YALAZKAN

Bir memlekette ilmin inkişafı kadar hiç bir şey hürriyete muhtaç değildir. Alimlerin yetişmesini gökten rahmet bekler gibi avuçlarını açarak bekliyen milletler, her şeyden evel gözlerini kendi kurum ve nizamlarına, kanunî imkân ve sosyal şartlara çevirmelidirler. Bügün bile fikir adamlarının hayranlığını çeken eski yunan edebiyat ve felsefesi atina sitesinin demokrat hayatından doğmuştur. Ortaçağın baştanbaşa fikir hareketleri bakımından sönük geçmesi ortaçağın teokratik zehniyetinin despotluğundan ileri gelmiştir. Nihayet avrupada 12 ve 13 cü yüzyıllarda feodalite kurumu ile teokrasiyi yıkan burjuva inkılâpları siyasi hürriyetle birlikte fikir hürriyetini de getirdiği için bu asırlarda avrupada ilmî terakkıyatın nasıl bir hızla inkişaf ettiğini görüyoruz. Bizim avrupadan geri kalışımızın biricik sebebi, türk burjuvazi hareket ve inkılâbının avrupaya nazaran çok geç başlamasıdır.

Avrupa 12 ve 13 ve 14 asırlarda burjuva inkılâplarını tamamlıyarak daha ileri bir demokrasiye doğru, yani itısadî demokrasi ve kollektivizme doğru hız alırken türkiye henüz [illegible] hâlinde bulunuyordu.

1839 tanzimatı, bizde her ne kadar bir burjuva hareketi sayılırsa da bu hareket pek kısır ve cüce idi. Bunun da hakiki sebebi türk burjuvazisinin zayif olması ve pek yavaş inkışaf edebilmiş olmasındadır. Bunlaberaber tanzimatın basit hürriyeti bile bu memlekette eskisine nazaran nasıl bir fikir ve ilim hareketi doğurduğu yine apacık gözümüzün önünde duruyor.

Her sosyal sınıf kendisinden önceki sınıflara göre inkılâpçı ve kendisinden sonraki sınıflara göre de muhafazakârdır. Burjuvazi derebeyliğe karşı ne kadar ileri ve inkılapçı bir sınıf ise, proleterya karşısında da o nisbette reaksıyoner ve geridir. İşte bu bakımdan 14 cü yüz yıldan itibaren yeni sınıfî mücadele bu iki sosyal sınıf arasında olmaktadır. Bir zamanlar hürrîyetin açık ve mudafii olan bujuvazı, bugün muhafazakârlığın senbolü olmuştur.

Faşizim de bu muhafakârlık ve geriliğini son kalkanından başka bir şey değildir. Faşizm her türlü hürriyeti reddettiği için, faşizm altında ilmi ve fikrî tedenninin ve soysuzlaşmanın ne halde bulunduğu herkesce malumdur. O felsefe ve ilim diyar. Almanya 1933 derbesi Hitlerizm idaresınde ortaçağdan daha kısır bir manzara göstermiş, kıymet sahibi şahsiyetler ya kaçmış, ya susturulmuş ve ya öldürülmüştü.

Bugün insanlık yeni bir rönesans geçirmekte. Artık tecrübe edilmiş sistenler geri dönemez. Hakikî hayat ve terakkı ancak ileri bir demokrasından doğabilir. Bu bakımdan ilmi inkışaf için de bu böyledir. Hele bizim gibi Avrupaya nazaran her bakımdan geri olan memleketimiz için ileri demokrasinin ve fikir hürriyetinin nasıl bir ehemmiyeti olduğunu her ilimsever münevver çok yakından biliyor. Artık yerinde saymak devri geçmiştir.

SAÇAK ÇOCUĞU

Bir ömür sürüyoruz köyümüzün,
Tozlu yollarında.
Duyuyoruz uzaktan
Güzel yaşamanın şarkısını,
Hatıralarını aydın şehirlerin,
Ve rahat insanların..
Hatıralar ki ismiyle yaşanmış, esir
Yaşmaklı taze kızların yüzünde
Baltalı genç oğlanların
Kollarında güzelleşir.
Bir ömür sürüyoruz,
Bir ömür hi; kardeşim,
Çilesini çektik muhtarın
Bahçıvanın yedik yemişini,
Bekliyoruz.

Halil İNKAYA

HARAÇ MEZAT

Bu şehrin insanları fakirdir
Sizin için dile geldim fakirler
Sizin için dönüyor bu değirmen
Siz dünyayı omuzunda taşıyan
Siz yer altı, siz yer yüzü insanları

Bir lokmaya bütün sabır
Bir lokmaya bütün kahır
Canlarını dişlerine takmış insanlar
Bir lokmaya

İşsiz güçsüz
Evsiz barksız
Dili yok kalabalık
Biz şehirde
Biz tarlada, fabrikada
Satılıyoruz,
Haraç mezat
Bir lokmaya

Dağları aştı sabrımız,
Sonu gelsin bu sabrın
[illegible] yaşıyor

Sabır zenci, sabır çinli kardeşim
Sabır zehir ömürlüm,
Arpa boyu zaman kaldı.

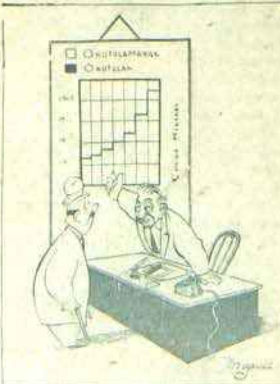
Cahit Saffet IRGAT

YAŞAMAK

Kuşlar kadar gökte
Sefaletler kadar yerdesin
Sen mukaddes insan oğlu
Belirsiz manzaralar içindesin
Yaşamak istersin yaşamak
Avuçlarında bir tutam toprak
Gözlerinde güneşin feri
Bileklerin demir kelepçeli
Yaşamak istersin yaşamak
Alnını hürriyete dayayarak
Yaşamak istersin dik ve mağrur
Yürekler çarpa çarpa yaşamak
Bir kurşun gibi eritip arzularını
Hedefe bir kurşun gibi koşarak.

O ARIBURNU

İLK ÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLAR SAYILDI -GAZETELERDEN

— Haniya.. grafikde o k u y a n l a r gösterilmemiş.
— Sayısı okadar az ki.. gözükmüyor.

BUGÜNKÜ TÜRK ŞİİRİ

Ö. F. TOPRAK

Tanzimat'tan bu yan a, 1945 yılına kadar hi Türk şiirini gözönüne getirirsek, bu genre'in önce zavaş sonraları şuurlu ve toplu bir şekilde, hür insanlık fikriyle yürümekte olduğunu görürüz. Dün; şiirimize mariz ve hasta bir ruh aşılamağa çalıştı. Bugün; hürriyet ve hayat sevgisi aşılıyor. Şarp zihniyetinin küflü kalıplarıyle, kaş, göz ve dudak mersiyelerini, çok gerilerde bıraktık. Bu günün hâkim san'at anlayışına sahip olanlar, böyle başıboş bir hareketten ziyade, bütün insanılığın sevinç ae kederini terennüm edecek olân, inkilâpçı bir dünya görüşünün izi üzerindedirler. Bu yolda yürüyenler, metodlu kültür üalışmâsının önemini hiçbir vakit gözden uzak tutmuyorlar.

Eğer bugünkü Türk şiirinde bir kımıldanış, bir canlanış görülüyorsa, müspet düşünce ve görüşlerin bu hamleye temel olduğunu unutmamak lâzımdır. Bilhassa son beş yıl içinde, şiirimizdeki bulanıklık ortadan kalkmış-belki henüz tam verimli olmayan-renk ve sesinin kuvveti, zengin bir kaynağa sahip olmuştur. Şiirimizi, yeni Türk cemiyetinin sosyal ve ekonomik şartları içerisinde münakaşa edersek, birçok kıymetlere gebe olduğunu hemen teslim ederiz. Bütün enerjisini belli bir [illegible] diden güzel örnekler vermiş olan yeni şairler, varını ve onun olgun meyvalarını vâdediyorlar. Bu ümitlerle dolu yarın, muhakkakki-sade bizim değil-bütün insanlığın malı olacak, hakiki ve derin olduğu kadar, kesif şiiri getirecektir.

Beş yıl öncesine gelinceye kadar, Türk şiirinde bir buhran hüküm sürüyordu. Hayat ve cemiyetle olan bağları belirrsiz, istikemetleri nâmevcut denecek kadar karışık olması ve ayrı ayrı renk ve cereyanlara-hem de şuursuz olarak-gitmek isteyişleri, 1940 tan öncekilerin en belirli vasıflarıdır. Son beş yıl için de bu anarşi kaybolmuştur denemez. Lâkin bir taraftan-yukarda hususiyetlerini belirttiğimiz cephenin-aldığı ileri kültür hamulesinden gelen üstünlüğün, gittikçe artan bir hızla yayılmakta olduğu inkâr edilemez. Realist şiir adını verdiğimiz bu cereyan, artık yirminci yüz yılı terennüm edemiyecek hâle gelen hasta san'atın üstünden geçmiştir. Aynızamanda muasır devrin içinde-hiç korkmadan - mütereddi diyeceğimiz ve doğmalarıyla ölmeleri bir olan Surrealiste, Dadaiste.. ilh gibi, köklü bir görüş tarzına sahip olmıyan şiir nevilerini çiğnemiştir. Fakat çiğnemiştir demekle, asla yoketmiştir demek istemiyoruz. Onlar halâ can çekişerek yâşamâkta ve cılız örnekler vermekte devam ediyorlar. Kısa bir müddet yaşamış, devirlerini aksettirmek istemiş olan bu cereyanlar, pek tabii bir anda ortadan kalkmıyacaktır. Tesirli ve cicili bicili oluşlârına aldananlâr bulunacak Bu itibarla, bugünkü Türk şiirini, dört grup içince - incelemek istiyoruz.

1. Folklor Kırması Şiir Yazanlar: Yanılmıyorsak bu cereyan, şiirimize ilk defa kuvvetli olarak Rıza Tevfik'le girdi. Bir ara kaybolur gibi oldu. Hececilerden sonra yetişen nesil içinde bir kaç şair, bu tarzı kendilerine mal ettiler. Bu kadarla kalsalardı belki de iyi edeceklerdi. Fakat sonradan bir çok imkânlar elde ederek, etraflarına memleketin her yanından hepsi kültürsüz — hatta bunu bir ihtiyaç olarak hissetmiyen istıdatlı gençleri toplamağa başladılar. Yekûnları bir hayli kabardı, halâ da çoğalmaktadırlar. Kendilerine sorarsanız, memleketin acılarına herkesten fazla yaklaştıklarını, üstelikte vatansever olduklarını söylerler. Epique genre'ına saz şairlerinin koşma ağzıyle örnek veren bu gençler, ileri gitmek şöyle dursun, halkın içinden çıkan ve onların dilini ekseriya pürüzsüz konuşan Halk Şairlerinden çok geride kalmışlar, onların birer gölgesi olmaktan öteye geçememişlerdi. Her ağız açışlarında «Halka yükseliş» diyen bu mukallitler, halkı yaşadığı yerde tanımayan, tetkik etmiyen başka deyişle hayatını onlarla birleştirmiyen, samimiyetten tümen tümen uzak olan bu kimseler, «Halk Edebiyatı, Halk Sanatı» diye, 16-17-18 inci yüz yılların geri şiir tekniğini kopya etmekte hiçbir mahzur görmüyorlar. Feodalitenin sebep olduğu sosyal ekonomik krizlerin baş dönmeleri içinde, kabul edilip bugüne kadar gelebilen avdet edebiyatının, lisan ve gramer hatalarıyla dolu bulunan manzumelerini [illegible] kabul ettirmek gafletine düşmektedirler. Birkaç yüzyıl önceki sosyal nizâm, nâsıl bugünki insan topluluklarına tatbik edilemezse, o yüzyılların sanat tekniği de hem geridir, hem de bugünkü ihtiyaçlara cevap veremez. O devirden kalma bir yelkenli gemi, saatte 40 mil yapan yüksek enerjili gemilerin yanında nasıl verimsiz bir durumda galıyorsa, o yüzyılın şiir teknigi ve malzemesi de, bugünkü Realist şiir kârşısında gülünç olmaktan kurtulamaz. Kendi yaşadıkları cemiyetlerle, sosyal bağlarını gevşetmemiş olan ve kelimenin en geniş manasıyla Halk şairi olarak tanıdığımız Yunus Emre, Karcaaoğlan, Emrah... ilh gibi, gerçekten değerli sânatçılar bize çok güzel örnekler vermişlerdir. Onlardaki sarsıcı dynamism'i görenler bugünkü mukallit'erin beyhude yere kendilerini harcadıklarını sezmekte güçlük çekmezler.

2. Aruz ve Hece manzumeciliğini muhteva bakımından devam ettirmek isteyenler: Bunlar, hececi şairlerin fertçi sanatını yaymak gayesiyle, sanatla hiç ilgisi olmayan magazin ve magazine benzer bazı dergilerde sütun doldurmaktadırlar. Kadın çehresinin alelâde tasvirini beylik haline gelmiş teşbihlerle yapmakta, sathi ve hasta sanata bol bol örnek vermektedirler. Birinci guruba dahil olan şairler için söylediğimiz gibi, bunlarda tamamen gelenekçi, ekseriya da iyi bir söyleyiş ve iddiaya sahip olmayan kimselerdir. Hakikatte ticari maksattan başka gayeleri olmayan bazı dergiler bu çeşit şairlere yer vermekle kalmayıp, teşvik edici sözlerle onları devamlı bir şekilde bu yolda yürümeğe davet ederler. Daha önce işaret ettiğimiz gibi, bir hece veznine değil, muhtevaya hücum ediyoruz. Bugün Türk şiiri bir taraftan inşa edilirken, diğer

NOTLAR:

HAKKI YOK!

Günlük maişet kaygılariyle, on yıldan beri elini eteğini çekmiş olduğu edebiyata tekrar dönmek hevesine kapılan bir şairimiz ile gecen gün ayak üzeri konuştum. Havasız yerde nefes almanın kabil olmadığını, sanat eserinin de ancak hür bir atmosfer içinde doğabileceğini ileri sürdü. Meğer bunları, kendi uzun sükûtunu mâzur göstermek için söylüyormuş... Hemen ilâve etti: Genç nesil içinde, sanat değerini kabul ettirmiş kimse yokmuş, ortada dolaşanlar da yetişme imkânlarını arıyan üç beş istidat imiş...

Bıyıkları iki dünya savaşı arasında terlemiş bir nesil var ki, yepyeni bir edebiyat, yepyeni bir plâstik sanatlar, memleketimizde bu nesil ile birlikte doğuyor. Köklerini emekli halk tabakalarının derinliklerine salan, varlık sebeplerini bu halkın yaşama iradelerine bağlıyan bir sanat ki, bütün ileri hamlelerini hemen hemen bu nesle borçludur.

Bu, istihalelerini tamamlamış bir civcivin, yumurtanın kabuğunu gagalaması gibi, kendi doğum müjdelerini bildireli çok oluyor. Hayatın ışıklarına gözlerini yeni açan körpe bir mahlûk gibi, Jean-Christophe'un son şaheser tablosundaki çocuğun sözlerini söylüyor: "Doğan gün ben'im,, diyor.

Bu nesil, memleketin muhtelif köşelerinde ve değişik şartlar altında sanat sevgisinin yakıcı ateşiyle kavruluyor. Yer altından koparılıp çıkarılan ışıltılı maden filizleri gibi zengin ve vaitkâr yeni bir sanat nesli görmek istiyenler, başlarını biraz olsun kaldırmalıdırlar. Devekuşu gibi kumlara sokul..a yeni nesli aramak istiyenler hep aldanacaklardır!

Genç nesil tirajları on binleri aşan gazetelerde değil; bayiin dağıtmadığı, adını müvezziin bağırmadığı, satıcının parasını ödemediği, bir gün çıkıp bir gün batan dergilerde!

Genç nesil, afişlerle ilân edilen, kapakları beş renkli muhteşem ciltlerde değil; kitapçının vitrine koymak tenezzülünde bulunmadığı ikişer formalık broşürlerde!

Genç nesil, yaldızlı geniş çerçeveler içinde seyircilere gülümsemiyor; nerede olursa olsun kendini teşhir edecek bir duvar arıyor!

Genç nesil kadife perdeler önünde Cyrano'dan manzum tiradlar okumuyor; Coriolanus faciasında, ağzı kilitli bir figüran olarak, mağrur Patrici ailesinin karşısında el pençe divan duruyor!

Bütün bunlar, ileri bir teknik ile Türk şiirine yeni bir hassasiyet getiren genç şairleri; Türk halkının realitesini kendi sanat çerçeveleri içine alan genç hikâyecileri; ve yine bu halkın yalnız yüzünü, elbisesini ve yaşadığı dekoru, yani kalıbını değil, ruhunu da çizen ve boyayan genç ressamları inkâr hakkını kimseye vermez.

Hayır, kolu kanadı kırık olmadığı halde genc yaşta kendi isteğiyle kendisini emekliye ayıran ve şahsi endişeleri yüzünden konuşmak yerine susmayı tercih eden adamın hakkı yok!

Hüsamettin BOZOK

---

taraftan da geri sanâtı yıkma devresindedir. Bu bakımdan, yeni şairler eskiyi yıkarlarken, serbest vezin kullanmak zorundadırlar. Yarın sürekli olarak inşa devresi başlayınca, ihtimalki Realist şairlerin içinde de şiir sanâtının musikisiyle birlikte hece veznini benimseyenler bulunacak.

3. Modern Şiir Kisvesi Altında, Vezne, Kafiyeye, Hatta, Muhtevaya Kıymet Vermeyen ve Birinci Büyük [illegible] Mensup Olduklarını Söyleyen Şairler: Bu guruba mensup olanlar, küçük şeylerden bahsetmeyi âdeta gaye edinmişlerdir. Daha fenası, boheme hayatını benimseyerek serseri ve avare, dolayısiyle disiplinsiz bir sanat yolu üzerindedirler. Tesadüfen iyi şeyler yazdıkları oluyor. Lâkin bunu şuurlu bir şekilde yaptıkları, havadan, sudan çokca bahsetmelerinden de anlaşılmaktadır. Bununla beraber zayıf da olsa Realist şiire karşı bir temayülleri vardır. Diğer iki guruba mensup şairler, her bakımdan geri oldukları halde, Birinci Büyük Harp sonrası sanat ecol'lerinin bizdeki mukallitleri, yeniliğe yabancı kalmıyorlar. Mısralarında çok defa, cemiyete ve yaşamağa olan bağlılıkları seziliyor Bazıları inkılâpçı Realizmi benimseyerek, hafifmeşrep edâdan kurtuluyor, disiplinli çalışmanın semerelerini elde ediyorlar. İdrak edemeyenler ise, ekseriya fertçi, bazân dâ romantik kalıyor. Zayıf ve tesirsiz olmaları bu iki telâkkiden ötürüdür. İçlerinde bir takım şairler varki, cemiyeli fotoğraf objektifi gibi tesbit gayesini güdüyor. Hayatın diyalectique'lerini veremediklerinden başka naturalizm yaptıkları halde, kendilerini Realist mektebe mensup gibi gösteriyorlar. Bunlardan biri «Penceresinde harp havadisleri okuyan soyunuk kadın «mısrâı ile' Marsilyalı kadını ânlattığı hâlde, bize bunu Yüksekkaldırım-da'ki tip diye kabul ettirmek istiyor. Bir diğeri «Bu sene bir tane verdin, gelecek yıl üç tâne verirsin» ilâhi kızılcık tekerlemesi ile şiir yazdığını zannediyor. Telâkkileri ileri kültür sistemine dayanmıyan bu şairler, ya fantazi ile kendilerini harcayacaklar, yahut da hakiki [illegible] caklardır.

4. Realist Şairler: Symbolisme, Futirisme, Cubisme, Dadaisme.. İlh gibi mektepleri, sosyal tereddinin tezahürü olarak kabul etmek lâzımdır. Bu buhranı görüpte ürkenler ve «Şiir Ölüyor» diye üzülenler bile var. Biz bunu pek tabii buluyoruz. Daha doğuştan sakat bu ecol'ler, kısa bir müddet yaşıyarak, ömürlerini tamâmlamışlardır. Diğer taraftan insanlık kâynağından kuvvet âlan şâirler, yaşamak dolu sanatın zengin örneklerini vererek, yepyeni bir çehre arzetmektedirler.

Bu şairler, hayatı cemiyeti, bütün çirkinlik ve güzellikleriyle severler. Muztarip güzellikler karşısında insanoğlunun duyduğu, hissettiği şeyler bir çocuk yüzü kadar saf ve temizdir. Hürriyet ve insanlığın türkülerini o nisbette ve kuvvetle ve yüksek ses'e haykırırlar. Hayatın çirkin tarafı sanatçıya ondan nefret etmek hakkını vermez. O cemiyetin istirap ve sevincini benimsemeğe, onu terennüm etmeğe mecburdur. Hayata küsmek ve şiirleri ile herkese bedbinlik aşılamak fertçi ve tek taraflı sanatçılara mahsustur. Bunlar insan kalabalığına daima zararlı olagelmiştir. Bedbin şair ile nikbin şairin ıstıraplarını karıştırmamak lâzım. Birincisi hayattan, hemcinsleri insanlardan kaçar, ölüme gider, ikincisinin ıstırâbı öldürmez, kahredici değildir, yarınâ o'an güven ve ümitlerini kuvvetlendiren bir ıstıraptır. İnsanlarâ karşı olan durumu da pâssif değil, actif'tir..

Türk şiiri Realizmin cömert menbaına girmiş ve sarsılmaz bir imanla aydınlık yolunda yürümektedir. Daha şimdiden meyvalârını ve mekte olan bu cereyan, yeni şairin asıl kaynağını teşkil etmekte, gün ve kuvvetli elemanlar kazanmaktâdır.

Ö. F. TOPFAK

DİKKAT

1 — Gazetemiz bu sayıdan itibaren «CUMARTESİ» yerine «PERŞEMBE» günleri çıkacaktır.

2 — Matbaa ve İdare adresimiz değişmiştir.

Yeni adresimiz şudur:

Kumbaracı Yokuşu
No. 127 — Beyoğlu
POSTA KUTUSU: 2068

Haftanın Hicvi

LÂZIMKİ..

Doğan RUŞENAY

Bize bir öyle dünya lâzım ki içinde an'ane, gelenek, görenek katırları haşmetle süzülüp şahlanalar. Semavata miraç edip «Bize doğru», «Garba doğru» ilhamlar taşıyalar. «Bu iğrenç madde dünyası» nı din, mistisism, romantism, moralism, idealism halatlarile Cebrail ve Mikâil (Alehi salâtü vesselâm) ın kuyruğuna bağlayıp süründüreler...

Bize bir öyle dünya gerek ki dostlar dört bir yanı koca sarıklı mezar taşları, türbeler ve evliyalarla mamur Eyüpsultan ola. Bize bir ilm-i- kutsi ister ki yarenler, terkibinde Büyük Turan, Hazreti İmam Osman, bir parça da Bergson buluna. Bize bir öyle müderris-i-zaman farz oldu ki kardeş, ekmek ve barem tıkınıp, ömr-ü- şerife dualar ederek ahval-ü-alem dışında ve kendi içinde otura. Bize öyle bir dil vacip oldu ki, anda, Kırgız-ü-tatar, Acem-ü-arap, Freng-ü-etrak bulunup hepsi de kuşa benzeye..

Bize bir öyle didar-ı-hürriyet elzem ki be dostlar, var olsun, ama hiç ağzın açıp lâf etmesin yalnızca süzgün, baygın gözleriyle bize bakıp gülümsesin ta ki bir çapkın çıkıp ta hakkından gelsin..

Bize bir öyle tabib-i-hâzik yakışır ki simsar-ü-attar-ü-bazirgân olup Azraili külfetten kurtara ve üstüste katlar koyarak 'sefaletimiz'i sıhhat namına güneş çarpmasından kurtaracak gölgeyi yapsın diye apartman düze..

Bize öyle bir vicdan ister ki ehibba ol vicdanın üzerinde incir ağaçları yetişip halka bol, bol incir yağdıralar. Ta ki halk açlıklarını bu meyvelerle giderip, yapraklarile setriavret edeler ve odunun yakıp ısınalar.

Bize öyle bir filozof-u- azim ister ki hemşeri, ayağının biri Tataristanda, öteki Kâbe-i-muazzamada; bir eli Firengistanda öbürü İttihat ve Terakkide olup namına Gökalp denile. Anın veledi Hazret-i-molla-i-zaman, Irkçı-İslâm-ü-Alman Fahri-i- patlıcan ola..

Bize bir Bab-ı-âli şart oldu vatandaş, ki içinde Abdülâziz-ü-Hamid'ler devrinin [illegible] Cumhuriyet olurup üzre onin bize vaiz-i «altı şari» biçile..

Bize bir öyle kültür elzem ki be ahbap, kapısın kat, kat timur, kat kat tel örgü çevirip bir general emrinde kal'ayı müdafaa ederek, içine Sabiha Sertel misillu hürriyet girmeye..

Bize bir öyle Yüksek Mühendis-müteahhitler ister ki ey dostlar hayatları yüksek, apartımanları yüksek, fiatları yüksek kendileri dümtek, teahhütleri dümbelek kesile ve helâllerinin üstünde kürk, boyunlarında elmas üstüne elmas parmaklarında şövalye üstüne şövalye, kollarında kavalye üstüne kavalsırıta.

GECE ŞİİRLERİ

I

Gecenin ortasındayım.
Birikmiş mafsallarıma günün yorgunluğu
Uyku yanaşmıyor gözlerime,
bel bel bakıyor yüzüme
yatağım, yorganım, çalar saatim..
Tahta kuruları sarıyor,
düşünceler sarıyor dört bir yanımı;
düşünceler: Büyük
düşünceler: Alelâde..
ve tahta kuruları aç;
Çıplak bir kadın gülüyor duvarda;
Gülmenin de bir sırası vardır halbuki..
Ya şu mel'un saatin sesi,
küfreder gibi geliyor insana.
Bir süt çocuğu uyandı karşı evden,
stediği kadar bağırabilir.
Mahallem gömülmüş uykusuna,
mahallemin uykuları derindir,
nasırlıdır elleri.
Kiminin omuzbaşı,
ikiminin dizkapağı seğirir..
Esneyen bir kadın sesi
meme verir,
beyhûde bir ninni söyler yavrusuna.
Onlar:
ekmeklerini ve acılarını,
uykularından başka bütün varlarını
kardeşçe bölüşen insanlar.
Mahcup yüzlü ihtiyarlar tanırım ki,
hayır duaları daima peşin
ve kulakları daima minarede.
Çocuklar, mahallemizin o müthiş şenliği
hırçın, kavgacı, dayak yiyen
horoz şekeri niyetine parmaplarını emen
çocuklar...
Gün doğmadan
çocuklar daha uyanmadan işe gidilir
ve mahallem bütün gün
çocuklara ve ihtiyarlara teslim edilir.

Suat TAŞER

2000 YIL ÖNCE

ATOMU TERENNÜM EDEN ŞAİR:

TITUS LUCRETIUS CARUS (Lucrece)

CEMİL MERİÇ

Damarlarında Ephèse krallarının kanı dolaşan Heraclite «ayak takımı» nın saltanat sürdüğü beldelerden Nietzsche'nin hasretini sayıkladığı ıssız ormanlara kaçmıstı. Mağrur feylezof dostu Hermidor'u sınır dışı eden vatandaşlarını da bu muazzam haksızlıktan mes'ul tuttuğu demokrasiyi de ölüncüye kadar affedemedi. Cenk tanrısına buhur yakan fikir simsarlarının bu aristokrat peygamberi, ıztırap içinde bocalıyan insanlığa tek armağan bıraktı: Kin çiçekleriyle örülü şahâne fakat zehirli bir buket.

Lucretius de Romaya konsüller yetiştiren ünlü bir hanedanın çocuğuydu; kanlı kardeş kavgalarının şahlandığı kasırgalı bir dünyada küskün ve münzevi yaşadı. Ne Campanella gibi şerefli bir davanın serdârı olmağa özendi; ne de, şakaklarımızı erkenden ağartan demir devrinde doğduğu için Hesiode gibi kısır şarkılar mırıldanarak eski mersiyeler terennüm etti. Asıl Romalı Hellene'ler diyarından ateşlediği meş'ale ile, insanlığın şuurunu karartan tarafları aydınlattı. Gerçi o da «.. hekimlerin düşüncesile kaleleşen sakin ve serazât şahikalara yerleşip, uzaklarda hayatın dolambaçlı yollarında» hırsından nefes nefese bocalıyan, gözlerini altın veya iktidar ziyaları perdeleyen insanları, derin bir zevk ve hodbin bir gururla seyretti. Fakat boğazlaşan kalabalıkları hayasız bir vurdumduymazlıkla seyreden palyaço tanrıların zavallılığını gösterdi. Canavar memesinde cinayetler emziren milyonların kade[illegible] yarı [illegible] tunçtan mısralarla recmetti. Fanî ihtirasların erişemiyeceği zirvelerden «kör ruhlara» kâinatın sırlarını ve tefekkürün feyizli meyvelerini sundu.

Büyük şairlerin hayatı meçhullerle örtülüdür. İsâdan 98 yıl önce doğduğunu, Marius ile Sylla arasındaki korkunç mücadelelere şahit olduğunu, eserini arkadaşı Memuis'e ithaf ettiğini biliyoruz.

Saint Gerome'un hezeyanlarını tekrarlıyan bazı mürteci müellifler, «büyülü bir aşk şarabı» için Lecretius'in De Natura Rerum'u cinnet nöbetleri içinde yazdığını, hattâ bu yüzden kırk yedi yaşında (demek tam 2000 yıl önce) canına kıydığını söylüyorlar. Bu intiharı, vatanın felâketleri karşısında duyduğu derin teesüre atfedenler de var.

Bossuet aayrında azılı bir keşiş ölüm hakkındaki vâzını hazırlarken büyük materyalistin intihaller yapmış. Buffon tasvirlerinde Lecretius dan bir hayli faydalanmıştır.

Gyranode Bergerac' Gassendi, Montaigne şairin hararetli takdirkârı idiler 18 .ci yüz yıl Fransız tefekkürü ona çok şeyler borçludur.

Voltaire «Felsefe kamusu» nda Polignac adlı bir kardinalın, lâtince bir anti-Lucrece karaladığını, alaycı üslûbiyle anlatır. Aynı eserin «atom» başlıklı maddesi Epicure'le Lurece'den hürmet ve takdirle bahseder.

De Natura Rerum (tabiata dair) 7400 mısralık felsefi bir epopedir. Sully-Prud homme'un nefis bir nazımle fransızcaya kazandırdığı birinci kitap, Aşk Tanrısı Venus'üne münacatla başlar.. Şair ondan, dünyayı sulha kavuşturmasını diler. Yurdu ıztırap içinde çalkanırken kendini eserine vermesi pek güç olacaktır.. Fanileri zincire vuran korku, hâdiselerin sebeplerini bilmemelerinden doğmaktadır. İnsanoğlunun üç günlük ömrünü zehirleyen batıl itikatlardır. Diane mâbedi önünde boynu vurulan mâsum İphigenie'nin katili, dindir. Tanrıların gazabından yılmayan, yıldırımlarından ürkmeyen bir yunanlı (Epicure) tabiat kapısının sürgü'erini kırmış, hilkatın sırlarını fethetmiş, efsaneler ejderini tepelemiştir. (Lucretius. Epicure'den bahsederken veh'ye mazhar olmuş bir peygamber vecdile konuşur.) Hiçbir şey yokdan var olamaz. Hiçbir varlık yokluğa dönemez: İşte akla dayanan bu yeni dünya görüşünün ilk prensipi Kâinat madde ile boşluğun kucaklaşmasından ibarettir. Cisimler, atomlardan, gözle görülmeyen zerrelerden yuğurulmuştur. Zamanla bütün eşyadan zerreler eksilir. Şehir kapılarında tunç heykellerin elleri, perestişkâr yolcuların buseleriyle aşınmıştır. Sapanın eğri demiri toprağa sürtüne sürtüne incelir, durmadan akân bir damla su taşı oyar.. Parmağımızdaki yüzük yılların temasiyle erir.. Tabiat eserini görünmeyen zerrelerle kurup bozar.. Ayrılan atomlar uçsuz bucaksız madde yığınına karışır. Hiç bir şey kaybolmaz, tabiatın şarkısı bittiği yerde başlar. Yağmur, toprağa dökülünce kayboldu sanırız.. Halbuki tarlarda gür ekinler fışkırır, meyvelerin yükü altında bükülen ağaçlarda taze dallar yeşerir. Bizim görmediğimiz atomlar fanî, ebedî, namütenahı küçük zerrelerdir.

II .ci kitap atomların hareketini izah eder. [illegible] lukta seyreden atomlar.. [illegible] sinesindeki ezelî ve ebedî depreniş. Atomların şekli arasındaki farklar, neviler arasındaki ayrılıkları vücuda getirir. İhsaslarımızla ne kendilerini, ne de seyirlerini seçebildiğimiz bu minimini zerreler renk, ses, koku gibi hassalara malik değildirler. Her şey, yağmurla bereketlenen topraktan doğdu, her şeyin döneceği yerde orasıdır.

III. cü kitapta, efsanelerin cehennemine dokunan şair, ölümden sonra tekrar dirilmiyeceğimizi, dünya hırslarından, vicdan azaplarından gayri hiçbir ahret işkencesi bulunmadığını, ulvî ve muhteşem mısralarla anlatır. Ruh da vücut gibi fanî olduktan sonra telâşa, korkuya, adağa ne lüzum var?

Scipion'lar, Homere'ler, Democrite'ler, Epicure'ler hep ölmediler mi? Ölüm, fırtınadan sonra bir limandır.

De Natura Rerum, en selâhiyetli mütercimi aczin ve hayranlığın humması içinde yıllarca uğraştıracak azametli bir san'at ve fikir âbidesidir. Garezkâr münekkitlerini dahi, şairlikteki dehâsına secde ettiren ulvî Lucretius'ı bir makalenin dar hacmi içinde hülâsa edemeyiz. Antik materyalizmin incili sayılan eser Democrit'le Epicure'un ileri dünya görüşünü mucizeli bir ihtişamla ebedîleştiriyor.

Epicure'den tek satır okumadık. Epicure'cüleri «domuz sürüsü» ne benzeten dalkavuklar şahı Horace'danberi, bu büyük filzoofun ahlâk telâkkisi pek garip iftiralara hedef olmuştur. Lucretius'yu okuyanlar, istidadına saldıranların haksızlığını kolayca anlayacaklardır.

Tabiatın uçsuz bucaksız azametini, hiçbir fanînin idrâk edemediği feyizli bir vicdan içinde terennüm eden şair, en çetrefil mevzuları şiirleştirmiş, en bulanık mes'ele'eri aydınlatmış ve en karanlık bahis-

HİKÂYE

KÖPEK YAVRUSU

ORHAN KEMAL

Şehrin ana caddesindeki kuyumcu dükkânlarında birisinin kaldırımı önünde bir köpek yavrusu ön ayakları üzerine uzanmış acı acı sızlanıyor, arada başını iki yana çevirip, etrafını alan mahalle çocuklarına bakıyordu.

Köpek yavrusunun iki ard ayağını az evvel, demir tekerlekli bir yük arabası ezmişti. Şimdi, mafsâllardan aşağısı pestile dönmüş ayaklar yalnız bir deriyle bağlı sarkıyor, yaradan boyuna kan sızıyordu.

Köpek yavrusu ağlıyordu. Arada boynunu büküyor, sesini yükselterek bir şeyler anıatmak istiyor, ses ağırlaşıyor, yükseliyor, sonra yavaşçacık tükeniyordu.

Etrafını alan mahalle çoçuklarıysa yaramaz ve haşindiler. Bunlardan Tatara benzeyen, basık burunlu birinin elinde bir deynek vardı. Entarisinin etekleri şakıldaklıydı, parçalanmış sırtından esmer eti görünmüyordu. Yanında, paslı bir çenber utan çok zayıf bir oğlan'a:

— Ağlıyor ha... dedi.

Çok zayıf oğlan başını salladı:

— Heye. Ver hele...

Tatar'a benzeyen oğlan'ın elinden sopayı aldı.

— Napacan?

Çok zayıf oğlan cevap vermedi. Çektiği acıyı «İNSAN» lara bir türlü anlatamıyon köpek yavrusunun ezilmiş, kanlı etine dürttü. Köpek yavrusunun vücudu birden müthiş bir sarsıntı geçirdi ve acı acı bağırdı.

[illegible] olan oğlan, bütün çocuklar, bir zafer şenliği içinde, kahkahalarını bastılar.

— Bidâ dürt he'e lan...

Deynek tekrar dürtüldü, sonra, tekrar, tekrar... Köpek yavrusu her seferde de öyle müthiş, öyle onda beklenilmeyen sesler çıkardı ki, sanki bütün kudretini bu olağan üstü enerjilerle kâybetti ye tükendi gitti. Köpeğin çaresiz bir teslimlikle yan yâtan, gözleri kapalı, elleri düşmüş, acı olmıyan, fakat artık inleyemeyen sükûtu evvelâ çocukların, sonra onları çevre'eyen daha büyük, daha, daha büyüklerin neş'esini kaçırdı.

Tatar'a benzeyen oğlan:

— Vay ibne vây, dedi, bağırmıyor bile... be

Kırpık bıyıklı biri-Borlu alması muhtemel-

— Ay anam bas da bak.. dedi. Kısa lâcivert pantolunun kıçı iri siyah bir bezle yamalı, yandan bir kargaya benzeyen, kesik benizli bir başka oğlan, ayağında taşıdığı -babasının- battal, sarı kunduralarının topuğuyla köpek yavrusunun ezilmiş iki ara ayağına oastı. Bayımış, daha doğrusu, ölmüşe benzeyen köpek yavrusu, kendisinden beklenmeyen, yepyeni bir hamleyle şâhlanarak öyle vahşi bir ses çıkardı ki...

Köpeğin etrafında ilk halkâyı çeviren çocuklar, onları çeviren büyükler, daha büyükler birden ürktüler. Sonra köpek yavrusunun iki ön ayağı arasına sakladığı başıytepe üstü acâip devrilişini görünce korkmağa lüzum olmadığını anlıyarak, tekrar toplandılar ve n e ş ' e çığlıkları yükseldi.

Seyirci büyüklerden biri:

— Ulan eferim be.. dedi.

«Eferim» i kazanan karga suratlı oğlan yumruklarını göğsüne vurarak gururla:

— Allooş... dedi, eden gazi... nasıl?

Bütün çocuklar karga yüzlü oğlana kıskançlıkla baktılar.

«Daha orijinal bir işkence» bulup, kendileride bu «Efenin» kazanmak için arandılar.

Köpek yavrusunun ölümü yaklaşıyordu.. Tatara benzeyen, yassı burunlu oğlanın elâ gözleri birden sarı sarı parladı.. Karşı kaldırımın önünde sökülmüş bir parke taşı dnruyordu. Koştu.. Taşı yerden zorla kaldırarak köpek yavrusuna doğru geliiyordu ki «Hummalı Mehmet bey» nedense zuhur etti. Yassı burunlu oğlanın niyetini anlıyarak onu kolundan yakaladı:

— Yazık oğlum, günah...

Yassı burunlu oğlan muvazenesini kaybetti. pa ke taşı düştü. Oğlan bunu bu yeniliği saydığı için müthiş hırslanarak dikildi:

— Sana ne? Oğlun mu senin?

Herkes kahkahalarla güldü. Yassı burunlu oğlan şımardı:

— Atarım atarım.. Senin babayın iti deeel ya..

«Hammal Mehmet bey»:

— Yazık oğlum, [illegible] cek oldu. Fakat yassı burunlu oğlan, sıkılı yumruklarını beline dayamış «Hammal Mehmet bey» e öyle bakıyorduki...

Bir ara:

— Sen bir hambal adamısın, get yükünü daşı,, dedi, senden akıl alacak deeelik ya...

Herkes kasıklarını bastırâ bastıra gülüyordu. Bacağı kadar oğlanın karşısında, kulaklarında geçmiş soluk kurşunî fötrü, paçaları diz kapaklarına kadar çemirli kâra donu, yalın ayaklarıyla «Hammal Mehmet bey» i bir soytarıya benzeten karnı tok bezirgânlar, öteki çocukları da kışkırtmağa başladılar. Derken iş azıttı.. Ehey'er, zît'lar, kârpuz kabukları, avuç avuç toz'a tutulân «Hammal Mehmet bey» şaşkına çevrildi. Sağa sola saldırırken kafasınâ bir taş, geri dönüyor, dönerken beraber alnına koca bir karpuz kabuğu yiyerek sersemliyordu.

Etraf gittikçe kalabalıklaşıyordu Güneşin altında boyuna çoğalan bir kalabalık sesli sesli gülüyor, daha çok gülmek için kendilerini zorluyorlardı. Bir ara karga yüzlü oğlanın kuru bileği «Hammal Mehmet bey» in eline geçti. Öteki çocukların «Ana, avrat...» küfürleri arasında, dönmüş gözleri, gerilmiş sinirleriyle, çocuğu tokatlamağa başladı. Çocuğun avaz avaz haykırışı etrafın yaygarası üzerine bir polisle iki bekçi koşarak geldiler. Polis, bekçi ve esnafın iş birliğiyle karga yüzlü oğlan «Hammal Mehmet bey» in elinden kurtarıldı. Ve «Bir çocuğu cadde ortasında tokatlamak» suçlusu «Hammal Mehmet bey» karakola sevkedildi.

Köpek yavrusuna gelince... O kendinden geçmişti. Küçücük başı iki ön ayağı üstüne düşmüş, kenarlarında yaşlar kurumuş, yumuk gözleriyle sessiz yatıyor, arada ağzı açılıyor, fakat hiç bir ses çıkmadan tekrar kapanıyordu.

Az sonra intiyar bir çöpcü, güneşin altında büsbütün kurumuşa benzeyen ve dünyasından memnun olmadığını açık eden bezgin yüzüyle, hayvanının başını çekerek geldi. Arabayı köpek yavrusunun yanında durdurdu. Alışkın bir kürek hareketiyle köpek yavrusunu yerden aldı, arabaya attı, sonra gene hep o bezgin, tedsız, kupkuru haliyle ve hayvanının başını çekerek uzaklaştı.

Orhan KEMAL.

---

lerin üstünde «ışık saçan mısralar» kıvılcımlaştırmıştır. Darvvin'den 1900 şu kadar yıl önce «Hayat kavgası» dramına dokunan ve atomun sırlarını çözen filozof, şair, antikitenin dünya görüşünü öğrenmek isteyenlere mükemmel bir rehber, hakikî şiirin hasretiyle tutuşan ruhlara engin bir kaynak olacaktır. Ovide'in hakkı var:

«Ulvî Lucrece'in şiirleri kâinat çökünceye kadar yaşayacaktır.»

HAFTADA BİR

Meydan boş değildir

AZİZ NESİN

Kitaplara kadar girmiş adâbımuaşeret kaideleri vardır. Kanunlarla belli ahlâk kaideleri vardır. Cemiyetin müeyyide halinde tatbik ettiği nezaket icapları vardır. Bütün bunlara rağmen günün birinde, senelerdir muharrir, edip ve mütefekkir geçinen bir adam çıkar, adabımuaşeret, ahlak ve nezaket icaplarını ağzında çiğner, çiğner ve bu çirkin, iğrenç metaını bir gazete sütununda, hiçe saydığı halkın önüne sürer.

Bir muharrir, cehenneme gidip ifrit, zebani ve habis ruhlarla mülâkat yaparsa ve onları kendi dilediği gibi konuşturur ve gazetesine yazarsa, bizim bildiğimiz bu, senelerdir yıkana, yapana kullanılmaktan eskimiş bir mizah olur. Eğer bu milletin mukaddes tanıdığı bir varlığın ruhiyle, yine o mukaddes adamın verdiği hürriyeti suistimâl ederek, aynı milletten birer muharrir çıkar da, bu ruh ile mülâkata kalkarsa, adabımuaşeret kaidelerini çiğnemiş olup bu işi milletin mukaddes bildiği adamın ölüm yıldönümünde yaparsa, ahlâk kaidelerini hiçe saymış olur. Hele kendi battal fikirlerini, ona bugün yaşama hakkı veren şahsın ağzından söyletirse, milletin umumî vicdanına hakaret etmiş olur.

Bütün bu sebeplerle kendi köksüz ve uydurma fikirlerinin propağandası ve polemiğine hak kazanmak için Atatürk'ün ruhile mülâkat ve bu vesile ile Atatürk'den kuvvet almak ayıptır.

Bu işi, Atatürk'ün ölüm yıldönümünde yapmak bin kere daha ayıptır. Hele, Atatürk'ün ruhunu, dilediği [illegible] kerrat cedveline koyamıyacağı rakam kere ayıptır.

Atatürk bütün hayatında, ne kendi dilini başkasının ağzında kullandı, ne kendi ağzında başkasının dilini... Nerde kaldı ki, Peyami Safanın dilini...

Atatürk'ün ölüm yıldönümünde Peyami Safa, Tasvirde böyle büyük bir hatayı kasten veya sehven irtikâp etmek suretile ondokuz milyonun büyük matemiyle alay etti. Ondokuz milyonun adabı muaşeret kaidelerini, ahlâk ve vicdanlarını bu kadar patavatsızca hiçe sayan Peyami Safa'nın konuşabilecekleri, esfelisafilindeki ervahı habisedir. Merak etmesin! mukaddesatımıza dil uzatan Peyami Safa'nın ruhiyle değil, kendisiyle konuşacağımız gün gelmiştir ve meydan boş değildir.

Düzeltme

Üçüncü sayımızdaki hikâyede İlhan Tarusun hakkında bir yazıda Aziz Nezin ansiklopedimizde Adil oğlunun imzaları sehven unutulmuştur. Özür dileriz.

SOTİRİS SKİPİS

Yunan Akademisinin Yeni Üyesi

İstilâ görmüş milletlerin iç mukavemet hareketlerinde sanatın da hatırı sayılır bir payı vardır. Bu gerçeğin başarı derecesinni,, yolların yavaş yavaş açılması ile son zamanlarda elimize geçen gazete, kitab ve mecmualardan öğrenmekteyiz. Fransa gibi büyük milletlerin sanatkârlarının bu alandaki gayretleri ve fedakârlıkları dünya sanatseverleri tarafından tam zamanında öğrenilebilmişti. Fakat aynı şey küçük milletler için biraz şeç oldu. Hele komşularımız Balkan devletlerinde geçen olaylardan henüz bu günlerde haberdar olmağa başladık. Böylece son gelen Atina gazete ve mecmualarından, büyük Yunan milli şairi «Kosdis Palamas»'ın geçen seneki ölümü ile Atina Akademisinin sanat ve edebiyat kolunda açılan boşluğun yeni Yunanistanın büyük şairlerinden Sotiris Skipis'in doldurduğunu öğreniyoruz. Kırk yıllık yazı hayatında her yıla karşılık bir de eser veren bu şairin en yüksek sanat makamına seçilmesi sanat alanında Yunan halk oyu'nun gerçek bir ifadesidir. Çünkü S. Skipis karanlık istilâ yılları zarfında gizli m kvemet hareketine iştirak etmiş. şiirleri ağızdan ağıza dolaşan gizli çıkan gazete ve mecmualarda yeniden basılan, mısraları birer parola halinde mukavemet unsurlarının dilinde dolaşan «Duvarların İçinden» adlı eser neşretmiştir. İstilâ yılları zarfında düşman gayelerinin sanat alanına propagandasını yapmakla ödevlendirilen bazı teşekküller tarafından kendisine yapılan iş birliği tekliflerini açıktan açığa ve lânetle reddeden bu vatansever şair bunun ile de kalmamış, yerini doldurduğu büyük şairin cenaze töreninde, iyi Yunanca bilen Alman ve İtalyar mümessillerinin de bulunduğu büyük bir kalabalık karşısında büyük ölü için yazdığı ve müstevlilere karşı beslediği kin ve düşmanlığın açık bir ifadesi olan bir şiirini de okumak cesaretini göstermiş ve bu sebeple tevkif edilmiştir:

«Bunca felâketlerle»
«Kuruyan gözler»
«Senin için göz yaşı dökemiyecek.»
«Fakat bir gün gelecek»
«Ki, bugün bizi birer birer öldürenler»
«Senin için ağlavacak!»

Bu şiirden alınan bu kıt'a Türk okuyucularına bir fikir verebilir sanırım.

N. H.

Açık konuşma:

K. Yıldırım — Milâs: Bizi her yerde arayıp bulan dostluğunuzun hayranıyız. Yardım ve alâkanıza teşekkürler. Namınıza 20 nüsha gönderilmiştir.

Dr. Ziya Kaya — Gemlik: Yıllık abone bedelimiz 4 liradır, bu sebeple sizi 16 aylık abone kaydediyoruz. Candan alâkanıza müteşekkiriz.

Fuat Özel — İzmir: Abone bedelini fazla göndermişsiniz. Abonman müddetini 8 aya çıkardık, gayret ve samimiyetinize minnettarız.

Hasan Temer — İstanbul: «Bergamalının sesi» anlattığınız kadar güzel. Yakında bu sesi okuyucularımıza da dinleteceğiz.

Orhan Arın — İstanbul: Şiiriniz [illegible] bekliyecek. Teşekkür ederiz.

Talat — Kakırköy: Sağ ol arkadaş. Sizin de «Gün» ünüz aydın olsun!

H. İ. Beteroğlu — İstanbul: «Gün» ün sütunları halkçı ve ideolojik değeri olan her yazıya açıktır. Bilhassa sizin gibi genç degerlere. Teşekkür ve selâmlar.

M. Kalkır — Ankara: «Gün» sizin gibi dostlara her zaman muhtaçtır. Teşekkür ederiz.

Ali Riza Güney - Manisa: Mektubunuz bize çok tesir etti. Teşekkür ederiz. Aboneniz kaydedilmiş ve gazeteleriniz gönderilmiştir.

A. Özparlak Samsun: Teşekkür eder çabuk iyileşmenizi dileriz.

Refik Gürel - Edremit: Gazetemiz sizin gibi değerli arkadaşların iyi niyetlerinden daima kuvvet alacaktır.

Ahmet Saraçoğlu - İstanbul: Teşekkür ederiz.

Kâmil Bolat - Tarsus: «Gün» den istediğiniz miktarda gönderilmiştir.

İsmet Bozdağ - Bursa: İstediğiniz miktarda gönderilmiştir Kitaplar henüz basılmaktadır. Yardımınıza teşekkür ederiz.

S. Hazer - Ankara: Tebrik ve alâkanıza teşekkürler.

Dr. M. R. Egemen - Yazılarınızı bekleriz ve teşekkür ederiz.

Sırrı Yırcalı - Balıkesir: Dilek ve alâkanıza minnettarız.

İ. Başgöz - Ankara: Ancak, dostlarımızın gayretlerine güveniyoruz. Sağ olun.

BİR RİCA

Gazetemize gönderilecek yazıların yeni harflerle ve mümkünse daktilo ile vazılmasını rica ediyoruz.

DİKKAT

Matbaa adresimiz değişmiştir.

Bundan sonra abonomanlarla mektupların şu adrese gönderilmesini rica ediyoruz:

Posta kutusu: 2068 Beyoğlu

«Gün» ün yaşamasını istiyorsanız abone olunuz ve muhitinize de yaymasına da çalışınız.

KÖYLÜ DÜNYASI

Arpa İstihsalâtımız

Arpa, memleketimizde buğdaydan sonra en çok ekilen toprak mahsullerinden biridir. Köylü gıdasında, hayvan yeminde, bira gibi içkilerde büyük bir yeri olan bu maksulün en fazla yetiştirildiği yer orta anadoludur.

Bununlaberaber toprak işletme sistemimizde gerilik yüzünden köylümüz gayretlerimizin tam karşılığını alamamaktadır. Türkiyenin yıllık arpa istihsali ortalama 2 milyon ton arasındadır.

Memleketimizde arpanın verim vasıtası çok düşüktür. 1938 - 1942 yılları arasında bir hektardan yani on dönümden alınan mahsul vasatisi 1070 kilodur.

[illegible] senelik arpa ekim ve verimi şu[illegible] dur:

Yıllar	Ekilen (hektar)	Alınan mahsul (ton)
1940	2.092.789	2.249.314
1941	2.037.103	1.758.246
1942	1.931.576	902.095

Görülüyorki son senelerin arpa istihsalinde mühim bir düşüklük vardır. Bunun sebebini iktisatçılarımız kadar ziraatçılarımızın da araştırması icabeder.

En çok arpa istihsal eden vilâyetlerimiz şunlardır:

	1940 Ton	1941 Ton	1942 Ton
Ankara	162	114	44
Konya	142	161	79
Seyhan	117	64	75
Kayseri	112	37	8
Erzurum	87	68	12

Bu gün dünyanın arpa istihsali 1939 yılında 372 milyon tondu.

1940 - 1941 Yılları içinde en çok arpa istihsal eden memleketler şunlardır:

	Milyon ton
Birleşik Amerika	92
Sovyetler Birliği	82
Kanada	56
Almanya ve Avusturya	42
Hindistan	21
Japonya	17
İspanya	17

GÜN

HAFTALIK KÜLTÜR VE AKTÜALİTE GAZETESİ

DEMOKRASİ ve SANAT

— 2 —

Hışmet AKAL

Burjuvazi, inkılâbını yapmış ve «laisser passer, laiser faire» parolasında karar kılmıştır. Liberalizm ona tâm bir serbestî, tam bir tahakküm ve istismar hakkı veriyordu. Fakat buna mukabil halk kitleleri de korunma ve korunma için birleşme hürriyetine malikti. Burjuva fabrika, banka ve tröst kuruyordu. Halk da sendika, sandık ve cemiyet kurdu.

Fikir ve san'at merkezi olan Fransa ve bilhassa Paris, demokratik zihniyete -sâdece söz ve neşirde kalmak şartile- en geniş mücadele imkânını veren Londra kaynaşıyordu. Amerikada gayesi günlük menfaatlere tekabül eden) grevler alıp yürümüştü. Yeni din halk arasında yerleşiyor, halk arasında halkçı menfaatleri koruyan ve dolayısile kapitalizm aşırı tahakküm aleyhine kuvvetli cepheler teşekkül ediyordu.

Tabiîdir ki san'at bütün bu meseleler karşısında lâkayıt kalmadı. Burjuvazi, devirdiğinin yerine geçip oturmuştu. Bu bir cemiyet değişmesi değil, koltuk kapma idi ve gaye bundan çok uzaktı. Cemiyetin bu hali san'atta reaksiyonunu göstermeğe başladı. Yeni prensipleri benimseyen sanatkârlar yeni dinin (demokrasinin) safında yer aldılar.

Bu vaziyet karşısında burjuvanın muhtelif tarz ve takdirlerle mücadeleye giriştiğine: an'anevi tarzının devamı haline giren «hakikî san'at» ın yolunu kesmek için, çok muhtelif, hatta birbirine zıt- tez ve idialar, öne sürdüğüne şahit oluyoruz. Bugün hâlâ revaçta olan ve memleketimizde de bir hayli menfi iş gören en meşhurları şunlardır:

1 — Modern ressamları tutmak.
2 — Cezanne hayranlığı
3 — San'at, san'at içindir.
4 — «Neoklasitvim» yahut, san'atı halkın idrâk seviyesine indirmek.
5 — Külizm ve şarlatan pikasso.
6 — Naivite'yi (safiyeti) müdafaa.
7 — «Resimde hikâye» mugalatası
8 — Kora

Şimdi bu mülteci iddiaların, kastî veya hatalı netioelerinin tahlil ve teşrih ine girişelim:

1 — Modern ressamları tutmak: «19 .cu asır san'atı (1)» bahsımızda, empresyonizmden, tavlara kadar bu asra dahil bütün mektepler «kül halindeki an'anevî sanat» ın birer cüzünün araştırılması mahiyetinde görmüştük.

Filhakika Rubens'i iyi anlayabilmek için, meselâ Renoiryi iyice tetkik etmek bizim için en kestirme yoldur. Bu zaviyeden görüldüğü taktirde 19 .cu asır mekteplerinin hakikî değerine temas etmiş oluruz: Empesyonistler bir çok hakikat vermiştir. Sürrealistler fütüristler resimde mücerret mefhumları araştıran esaslar vazettiler, ve bütün diğerleri de buna mümasil birer hakikat köşesi yakaladılar. Fakat bü- [illegible] ve san'at ancak, bu parça parça etüt edilen köşeciklerin, «bir davaya vasıta olmak üzere» bir araya gelmesile mümkündür. «Halk ve san'at) yazımıyda (2) san'atı «cemiyetin menfaatlerini ön safta alan bir ifade vasıtası» olarak mütalaa etmiştik, Parça parça et'it edilen köşeciklerle san'at bu fonksiyonu'na devam edemezdi. Bunun içindir ki burjuvazi modern resmi tuttu.

2 — Cezanne:

Bu ressam yaşadığı devrin en mühim tiplerinden biridir. Empresyonistlerin tek taraflı görüşlerine karşı ilk reaksiyonda patlak verdi. Resim sanatını, ehemmiyetli bir teknik unsuru olan hacim meselesini müspet esaslara dayanır bir katiyetle o diriltti. O bir kâşif, bir hoca bir kitap, hülâsa faydalı bir kıymettir. Fakat bütün bu meziyetler ve bu fayda sâdece san'at tekniği sahasındadır. Onun dehasını kâbul etmeliyiz. Lakin onu bir ressam olarak benimsemeye kalkışırsak, hakikî san'at aleyhine tehlikeli bir iş görmüş oluruz. Hülâsa, modernlerde olduğu gibi 19 cu asrın başlı başına kıymeti olan Cézanne da muayyen bir mesleğin şubelerinden birine mensup araştırıcı bir müteassıs gibi görmeliyız.

Fakat resim mesleğinin ancak bir iki kenarını araştıran bu müteassısa faydalı keşiflerine rağmen ressam deyemeyiz.

Çünkü resmin faydası daha geniş, daha derin ve biraz da peygamberecedir.

İşte bu iyi ve çok akıllı Ce'zanne bugün burjuvazinin elinde kötü bir silah oluyor. Onun bol keseden her yerde kullanıldığına şahit oluyoruz. Her münakaşada en sıkışık zamanlarda «Ce'zanne» derler ve böylelikle eserlerile iyi işler gören hoca, burjuva kriteryumunun iğrenç maksatlarını gizliyen süslü, fakat zararlı bir paravan oldu.

AMASRALI KEMAL ULUSER

Biricik dünyalık dostum
Amasralı Kemal Uluser di ;
"Yaşamak, yaşamaktır,, diyen adam
Ne çabuk bir hatıra oluverdi.

Her insan gibi canı sıkılır,
Ara sıra şarkı söylerdi :
"Ah o Yemendir, gülü çimendir ;,,
"Giden gelmiyor, acap nedendir.,,

Şimdi ben söylüyorum rıhtım boyunda
Tüyler ürperten bu şarkıyı.
Öyle korkuyor, öyle korkuyorum ki
Ah bu dünya, bu liman, bu kıyı.

Sabahattin BATUR

Bir arkadaş için

Bir yıl önce aramızdan ayrılan arkadaşımız, Edebiyat Fakültesi felsefe şubesi mezunlarından Kemal Uluser'in arkasından bir yıl sonra da ayni acı ile doluyuz. Kemal olgun ve san'atkâr mizacı ile daima en güzeli, en doğruyu ve en ileriyi arayan bir adamdı. Pek az olan yazılarını okuyanlar onun ne büyük bir istikbal vadettiğini anlamışlardı. «Atatürk ümanizması» mevzuu üzerinde, insanî bir görüş ve realist bir metodla çalışmağa hazırlanır ve bu mevzuu kafasında olgunlaştırırken öldü. Kemal Uluser'in ölümiyle bu memleketin neler kaybetmiş olduğunu, kendisini yakından tanımayanlar pek az anlayabilirler. Bu sayımızda Kemalin çocukluk arkadaşı Şair Sabahattin Batur tarafından yazılan güzel bir şiiri bulacaksınız.

Hayatın İçinden

Maymunzadelerin Macerası

ADİLOĞLU

Deniz, fırtına ve karanlığın elele verişini andıran geceler yaşadık. Kin, iftira, haset ve şeytanın bile el sürmekten çekindiği türlü mefhumlarla silâhlanarak birbirimize saldırdık. Gözlerimiz tabiatın renklerine doyamadan her birimiz bir hendeğin içinde iskeletleştik.

Babalar çocuklarının yeşil ve mavi gözlerinde ümitlerini kaybettiler. Çocuklar analarının kanlı göğüslerinde yumuk ellerile boş yere hayat ve şefkat aradılar ve kardeşler birbirine saldırdılar. Hemşireler asma ağaçlarının altında boğuştular. Üzüm salkımları dallarında kurudu. Gül bahçeleri dullarla, kaldırımlar babasızlarla dolup taştı.

Kölelerin sırtlarına ehramlar yüklendi. Esirler kadırgaları yüzdürdü. Krallarla şeytanlar, develerle kısraklar, yılanlarla arslanlar anlaştı, insanlar anlaşamadılar. Bu yüzden, gözyaşlarından küller, kemiklerden sıra dağlar türedi.

Tarihi dile getirenler bu maceralardan hoşlanır göründüler. Tekrarını ve daima tekrarını istediler. "Din şehit ister, asumân kurban,, dediler ve "her tarafta kan, yine kan, yine kan,, görmek arzuladılar:

Zekâlar, kılıçlar gibi sıyrıldı. Laboratuvarlar mezbahalar gibi çalıştı. Üniversiteler [illegible] mikroplardan dolar, makinelerden cehennemler fışkırdı. Nazariyeler birer cellat kesildi. Katillerden terroristler, mevcutlardan caniler türedi. Ve servi ormanlarının ölüm milyarlarına bir defa daha milyonlar katıldı.

Ey tarih bilmeyen, okumak ve öğrenmek bedbahtlığına henüz uğramamış olan oğlum! Yarın, gözlerinin ve kulaklarının masumiyetini kirletecek olan bütün bu maceraların sebebi nedir bilirmisin?

Bütün bu kanlı maceraların sebebi, maymunzadeler arasındaki asalet ve aylaklık, beğlik - kölelik kavgasıdır.

NOT:

Bu yazının Ermenice bir tercümesi İstanbulda münteşir Noror mecmuasında mıştır.

ŞEHİT

Peksimeti kemirmiyor,
Yakmıyorsun sigaranı.
Şakağından kan sızıyor,
Sarmıyorlar yaranı!

Artık ne mektup,
Ne cephe gerisinden haber..
Örtünmüşsün toprakları üstüne
Kaputunla beraber!

Sabri HAZER

TAHATTÜR

"Bir sigara yakmazmısın Kadir?....
Kızılırmak akıyordu,
Ben kararan karşı dağlara bakıp
Gayriihtiyari böyle söyledim.
Fakir bir Anadolu akşamında,
dağlar, ağaçlar ve ben ayaktaydık
ve Kızılırmak,
dağlardan ağaçlardan ve benden
vazgeçilmez bir şeyler alıp
bir şeyler bırakarak
akıyordu.
Bir tarafta geceyi
ve duran hayatı tutuşturacak
ne bir alev, ne bir ses...
Sırtımda üşüyen bir elin soğukluğu;
sigaranı içmesen de olur, Kadir,
fakat bu saatte
senin akşamının "zinciri,,
"ne ağırdır kimbilir!...

Arif BARİKAT

Şiirimizde En Büyük Tehlike

Yazan: N. İlhan BERK

Bu günkü Türk şiirinin geçirmekte olduğu krizi bir çok noktalardan incelemek mümkündür sanıyoruz. Şu on senedir yeni bir inkişaf devresine kavuşan, günden güne ilerlemekte olan asıl şiirimiz, (bunu söylediğimiz zaman bütün garabetlerden uzak elinden geldiği kadar kendi çalışan namuslu bir insan yığınına vermiş, mahdut bir sınıfa -hitap etmekten kurtulmuş, hür şiirden bahsediyoruz) büyük bir tehlike geçirmek edir. Bu tehlike bilhassa şu harp yılları içinde dünya şiirinin büyük bir hayat kazandığı sıralarda, kendini daha fazla belli etmiş, bugün artık tam şaşkınlık devresine girmiş bulunuyor.

Bugünkü şiirimize en büyük tehlike belli başlı şu üç noktadan gelmektedir.

1 — Realist bir anlayışa karşı hücum.

Bugünkü şiirin, belki en mühim cephesi diye vasıflandıracağımız realist anlayışa, bilhassa devamlı ve sistemli bir şekilde cephe alınmaktadır. Bunlara göre realist şiir yoktur ve olamaz. Bu nokta bilhassa [illegible] sürülmektedir.

Önce hiç kimse realist şiir diye bir şeyden bahsetmemiştir. Orta yerde dolaşan realist şiir değil; Realist sanat anlayışıdır. Bu da şiirin romanın ve diğer edebî nevilerin, realiteye verdiği itibâr demektir. Bu nokta üzerinde ise iddiada bulunmak gülünç olur.

Birinci dünya harbini yaşamış hele ikinci dünya harbinin hiç olmazsa sıkıntılarını his etmiş namuslu hiçbir sanatkâr kalmamıştırki bunun aksini iddia etsin. Bu önce bir vaki'â sonrada tarihi bir tekâmül neticesi olarak böyledi. Bugünün hiçbir sanâtkarın Ulus gazetesinin edebiyat sahifesi ile dünyayı görmemektedir. Sanatı ferdi bir yönden görmeyip onu elinden geldiği kadar objektif hâttâ hayata bakmaklada kifayet etmeyip önce kendi romanını yaşamak için ona karışmağa onu yâkınen tanımağa nihayet yaşamağa kadar gitmek lüzumu olduğunu anlamıştır. Bugün artık Andre Malrau ile birlikte her sanatkâr (hakiki sanat sanatçının his ettikleri yığınlarınkıyle aynı olduğu takdirde büyüktür) diyor. Bu ise sânatkârın hayata karşı tam objektif o l m a s ı d e m e h t i r. Bizde on senedir ileri sürülen realist anlayış -budur şâirin, romancının, hikâyecinin piyes muharrirlerinin bu anlayışı hep realist sanat anlayışının tarifi içine giren bu anlayış zamanımızda okadar genişlemiş okadar dal budak salmışdır ki, bu yüzden Gorki'nin realismine mücadeleci realizm Gladkof'n A. Malrauks'nun kilere yapıcı realizm demek lüzumu hasıl olmuştur.

Bizim eli kolu bağlı asıl şiirimiz de, önce mücadeleci, sonra da yapıcıdır. Realist sanat adamı da (şair, romancı bu yüzden realiteye itibar eder. Şairin denildiği gibi; bir sanatçı olması dolayısiyle, hiç bir zaman realiteden nasibi yoktur denemez.

2 — Beşerî veya bir topluluk anlayışına karşı hücum.

Bu sualin cevabını «Dünyamızın yeni şairleri ve biz» (Dikmen 1,1945) de vermiştik. O yazımızda şunu göstermek istemiştik ki, dünyamız şairleri şiiri ellerinden geldiği kadar beşerileştirmeye, bir yer yüzü şarkısı yapmağa çalışmaktadırlar. San'atlarını büyük halk yığınlarının emrine vermek için, mücadeleyi kendileri için bir vazife bilmişlerdir. Buna şunları da ilâve edebiliriz: bugün muayyen bir sınıfın arzularına göre yazı yazanlar, bilmelilerdir ki, bu sınıf her memlekette müveddülma gibi açığa çıkmaktadır. Zaten günden güne tefessüh eden bu zümrenin çoktan bozulmuş ve bir zevksizlik örneği olan arzularına göre bir san'at anlayışının devamıcı istemek.

Bir memleketin asıl olan halk yığınlarına karşı saygısızlık, edebiyatına karşı [illegible] likc olabilir. Şükür bugün her ölçüdeki sanatkâr bunların zevksizliklerini anlamış, bu göçmekte olan zümre ile alâkâlarını kesmişler; yahut hiç olmazsa böyle bir hareketin lüzumu yeryüzünün namuslu sanatkârlârında görülmiye başlamıştır. Şiirin okuyucusu muayyendir, ondan bâşkâ kimse şiirden anlâmaz diyenler, bu inhisarcı demokrasiye nihayet vermek için gözlerini Amerikan, İngiliz, Fransız sanâtkârlarına çevirmeleri kâfi gelecekitr sanırız. Bu ikincl hücum Yahya Kemal hayranları ve hempaları tarafından yapılmaktadır.

Milletlerin ölümlerine karşı duyulan uyanık anlayışa hücum.

Bu üçüncü hücum, Ulus gazetesinin edebiyat yazarı Nurullah Ataç tarafından yapılmaktadır.

İstiklâl

C. M. Y.e

Ölüler ölülerinizi gömün ve ağlayın
Bıktık artık ölülerimizden
Dünya onların mı bizim mi acap?
Ölüler yaşıyor dünya onların
Öldürelim biz ölülerimizi.
Açalım istiklâl savaşımızı
Onları sırtımızdan atıp çıplak dolaşalım
Ölüler ölülerini gömsün ve ağlasın!

★

Ölüler ölülerinizi gömün ve ağlayın!
Dünyamız bize yeter size yerimiz kalmadı
Derdimiz bize yeter size yerimiz kalmadı
Sizi tefsir etmekle yaşarlardı bir zaman
Biz dünyayı yoğurup ona şekil vereceğiz
Sinni rüşte varalı istikbâl bize yeter.
Size ihtiyacımız kalmadı bize istiklâl yeter
Ölüler ölülerinizi gömün ve ağlayın.

Rasih Nuri İLERİ

GÜN

Müessis ve başmuharriri: Esat Adil Müstecaplıoğlu--İmtiyaz sahibi ve neşriyat müdürü: Hasan Tanrıkut
İdare Yeri: Beyoğlu Kumbaracı yokuşu
Abone şartları: Yıllığı 4. Altı aylığı 2. Üç aylığı 1 liradır.
İlân şartları: Birinci sayfa başlık 8 lira. Dördüncü sayfa başlık 6 lira. Diğer sayfalarda santimi 50 kr.
Basıldığı yer: Nam Basımevi. Posta Kutusu 2068 Beyoğlu